ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ

မျိုးစေ့ဥပဒေ

(နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ်၊ ၁/၂၀၁၁)

၁၃၇၂ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၃ ရက်

(၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်)

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ (က) ဤဥပဒေကို မျိုးစေ့ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေသည် ထုတ်ပြန်ကြေညာပြီး နှစ်နှစ်ပြည့်မြောက်သည့်နေ့ရက်မှ စတင်၍ အာဏာ တည်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်းအဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -

(က) မျိုးစေ့ဆိုသည်မှာ အပွင့် သို့မဟုတ် အသီးမှရရှိသော မျိုးစေ့နှင့် မျိုးပွားစိုက်ပျိုးနိုင်သောအပင် သို့မဟုတ် အပင်၏အစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို ဆိုသည်။

(ခ) သီးနှံစေ့ ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့အဖြစ်မှအပ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် ထုတ်လုပ်သည့် အစေ့နှင့် အဆံများကို ဆိုသည်။

(ဂ) မျိုးသန့်မျိုးစေ့ ဆိုသည်မှာ ဗီဇမှန်ကန်ပြီး သတ်မှတ်ထားသော မျိုးစေ့စံချိန်စံညွှန်းနှင့် ကိုက်ညီသည့် မျိုးစေ့ကို ဆိုသည်။

(ဃ) အပင်မျိုး ဆိုသည်မှာ စိုက်ပျိုးထားရှိသော အပင်နှင့် ပြင်ပရုပ်သွင်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇီဝကမ္မ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗီဇအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓာတုပစ္စည်း ပါဝင်မှုအားဖြင့် လည်းကောင်း တူညီ၍ အခြားထူးခြားသော အရည်အချင်းလက္ခဏာ တစ်ရပ်ဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြနိုင်ပြီး တစ်နည်းနည်းဖြင့် မျိုးဆက်ပြန့်ပွားသည့်အခါ တူညီသောမျိုးရိုးဗီဇနှင့် ထင်ရှားသော အရည်အချင်း လက္ခဏာများကို ဆက်လက် ဖော်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသော မျိုးစေ့ကို ဆိုသည်။

(င) အပင်မျိုးသစ် ဆိုသည်မှာ လက်ရှိအပင်မျိုးနှင့် အနည်းဆုံး လက္ခဏာတစ်ရပ်ရပ်တွင် ထူးခြားစွာ ဆန်းသစ်မှုရှိရမည့်အပြင် စိုက်ပျိုးသည့်အခါ ယင်း၏လက္ခဏာရပ်များမှာ ညီညာမှုရှိပြီး ထပ်ဆင့်မျိုးပွားရာတွင် လည်း ယင်း၏လက္ခဏာရပ်များ ပြောင်းလဲမှု မရှိသော အပင်မျိုးကို ဆိုသည်။

(စ) မျိုးစေ့စံချိန်စံညွှန်း ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့အရည်အသွေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားမျိုးစေ့ ကော်မတီကစံအဖြစ် သတ်မှတ်သည့်အချက်များကို ဆိုသည်။

(ဆ) မျိုးစေ့အရည်အသွေး ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့၏ ဗီဇသန့်စင်မှု၊ အပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း၊ အစိုဓာတ်နှင့် မျိုးစေ့ သန့်စင်မှုတို့ကို ဆိုသည်။

(ဇ) မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့အရည်အသွေးကို သိရှိနိုင်ရန် စစ်ဆေး သည့် နေရာဌာနကို ဆိုသည်။

(ဈ) မျိုးစေ့လုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့ကို ထုတ်လုပ်၍ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်း၍ ဖြစ်စေ၊ ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းသူထံမှ ရယူ၍ဖြစ်စေ စီးပွားရေးအလို့ငှာ ဖြန့်ဖြူးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ည) စီးပွားရေးအလို့ငှာ ဖြန့်ဖြူးခြင်း ဆိုသည်မှာ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အမျိုးသား မျိုးစေ့ကော်မတီက သတ်မှတ်သောအလေးချိန် သို့မဟုတ် ပမာဏထက်ကျော်လွန်ပြီး မျိုးစေ့ဖြန့်ဖြူးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဋ) အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ဆိုသည်မှာ အပင်မျိုးသစ်ကို ထုတ်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းရန် အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသော လက်မှတ်ကို ဆိုသည်။

(ဌ) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုကြောင်း ဤဥပဒေအရထုတ်ပေးသော လက်မှတ်ကို ဆိုသည်။

(ဍ) လိုင်စင်ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် ဤဥပဒေအရထုတ်ပေးသော ခွင့်ပြုချက်ကို ဆိုသည်။

(ဎ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို အသုံးပြု၍ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်၏စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်၊

(ခ) မျိုးစေ့လုပ်ငန်းကို စီးပွားဖြစ်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်နှင့် ယင်းလုပ်ငန်းကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(ဂ) အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကများက မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် မျိုးစေ့သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း တို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးကို အားပေးရန်၊

(ဃ) မျိုးစေ့လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။

အခန်း (၃)

အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း

၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် -

(က) လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးက အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များနှင့် အခြားသင့်လျော်သူများက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်သော အမျိုးသားမျိုးစေ့ ကော်မတီ ကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီဖွဲ့စည်းရာတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးတို့ကို သတ်မှတ်တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းထားသော အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီကို အခါအားလျော်စွာ ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

အခန်း (၄)

အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၅။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

(က) မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို အသုံးပြု၍ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရေးအတွက် မျိုးစေ့ဆိုင်ရာမူဝါဒကို ချမှတ်ခြင်း၊

(ခ) စီးပွားရေးအလို့ငှာ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဟု မှတ်ယူနိုင်ရန် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ဖြန့်ဖြူးသည့် မျိုးစေ့ အလေးချိန်နှင့် ပမာဏကို သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဂ) အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကများ၏ မျိုးစေ့သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) နိုင်ငံအချင်းချင်း သဘောတူညီချက်အရ သုတေသနပြုလုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်သော မျိုးစေ့များ ကိုပေးပို့ခြင်းနှင့် လက်ခံခြင်း၊

(င) သင့်လျော်သော ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်သည့် မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့များကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းရန် ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ လုပ်ငန်းများအား တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း၊

(စ) မျိုးစေ့လုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(ဆ) မျိုးစေ့ထုပ်ပိုးထားသော သို့မဟုတ် ထည့်သွင်းထားသော ပစ္စည်းပေါ်တွင် ဖော်ပြရမည့် အချက် များကိုအခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဇ) ဝန်ကြီးဌာနက အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သည့်လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၆။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် -

(က) မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများမှ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်သော မျိုးစေ့ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီကို ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်း တာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းထားသော မျိုးစေ့ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီကို အခါ အားလျော်စွာ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၇။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် မိမိ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် လိုအပ်သော ကော်မတီခွဲများကိုဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း (၅)

အပင်မျိုးသစ်

၈။ အပင်မျိုးသစ်ကို စီးပွားရေးအလို့ငှာ ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြည်ပတွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း ပြုလုပ်လိုသူသည် မိမိထုတ်လုပ်လိုသည့် သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းလိုသည့် အပင်မျိုးသစ်အတွက် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိရန် အပင်မျိုးသစ်၏ မျိုးစေ့နမူနာနှင့်တကွ အချက်အလက်အပြည့်အစုံကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသို့ တင်ပြ၍ လျှောက်ထားရမည်။

၉။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၈ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သည်များကို စိစစ်တင်ပြရန် မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသို့ တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၁၀။ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသည် -

(က) ပုဒ်မ ၉ အရ လျှောက်ထားချက်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီစိစစ်ဆေးပြီး အောက်ပါအချက်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းရန် သင့်မသင့် စိစစ်ရမည် -

(၁) မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စိုက်ပျိုးပါက ကောင်းမွန်စွာ ဖြစ်ထွန်းနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊

(၂) အပင်မျိုးသစ်သည် လက်ရှိအပင်မျိုးထက် သာလွန်ကောင်းမွန်ခြင်း ရှိ မရှိ နှင့် ထူးခြားသည့်အရည်အသွေး ရှိ မရှိ၊

(၃) အပင်မျိုးသစ်သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကို ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ။

(ခ) အပင်မျိုးသစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ စိစစ်တွေ့ရှိချက်ကို သဘောထားမှတ်ချက်နှင့် အတူအမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၁၁။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် -

(က) မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီက ထောက်ခံတင်ပြသော အပင်မျိုးသစ်၏ မျိုးစေ့နမူနာနှင့်အချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီး ထုတ်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းသို့

တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားသောအပင်မျိုးသစ်ကို အသိအမှတ်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြုရန် ငြင်းပယ်ကြောင်းဆုံးဖြတ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ လျှောက်ထားသူအား အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း (၆)

မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း

၁၂။ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း ဖွင့်လှစ်လိုသူသည် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိရန် သတ်မှတ်ချက် များ နှင့်အညီ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၁၃။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် -

(က) ပုဒ်မ ၁၂ အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးရန် ခွင့်ပြုပါက သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ခပေးသွင်းစေပြီး စည်းကမ်းချက်များပါရှိသည့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို သက်ဆိုင်ရာလျှောက်ထားသူအား ထုတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ ထုတ်ပေးသည့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်၏ သက်တမ်းသည် ထုတ်ပေးသည့် နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်ဖြစ်သည်။

၁၄။ (က) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ရရှိသူသည် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းကုန် ဆုံးသည့်အခါ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းကို ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်လိုပါက မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ယင်းလက်မှတ် သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီအမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသို့ လျှောက်ထား ရမည်။

(ခ) အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် ပုဒ်မခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ခွင့်ပြုပါက သတ်မှတ်ထားသည့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရမည်။

၁၅။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်သော မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိသူ၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၇)

မျိုးစေ့လုပ်ငန်း

၁၆။ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် လိုသူသည် -

(က) လိုင်စင်ရရှိရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ လျှောက်ထား ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ လျှောက်ထားရာတွင် မျိုးစေ့အမျိုးအစားတစ်မျိုးချင်းအတွက် လိုင်စင် သီးခြား လျှောက်ထားရမည်။

၁၇။ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသည် -

(က) ပုဒ်မ ၁၆ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မျိုးစေ့စံချိန်စံညွှန်းနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိ သက်ဆိုင်ရာ မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အား တာဝန်ပေး၍ စစ်ဆေး တင်ပြ စေရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ သက်ဆိုင်ရာ မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေး တင်ပြချက်ကိုစိစစ်ပြီး လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ဂ) လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ခွင့်ပြုပါက သတ်မှတ်ထားသော လိုင်စင်ခပေးသွင်းစေပြီး စည်းကမ်း ချက်များပါရှိသည့် လိုင်စင်ကို သက်ဆိုင်ရာ လျှောက်ထားသူအား ထုတ်ပေး ရမည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ(ဂ)အရ လိုင်စင်ထုတ်ပေးရာတွင် မျိုးစေ့အမျိုးအစားနှင့် အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ လိုင်စင်သက်တမ်းကို ၁၀ နှစ်ထက် မပိုသောကာလ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၁၈။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် -

(က) ဤဥပဒေနှင့် ဤဥပဒေအရထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရမည်။

(ခ) လိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

(ဂ) မျိုးစေ့ကို မျိုးစေ့စိုက်ခင်းတွင်သော်လည်းကောင်း၊ မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းတွင် သော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးမှုကိုခံယူရမည်။

(ဃ) မျိုးစေ့ထုပ်ပိုးထားသော သို့မဟုတ် ထည့်သွင်းထားသော ပစ္စည်းပေါ်တွင် အောက်ပါ အချက်များကိုမှန်ကန်စွာဖော်ပြရမည် -

(၁) ကုန်အမှတ်တံဆိပ်၊

(၂) မျိုးစေ့အမည်၊

(၃) မျိုးစေ့အလေးချိန် သို့မဟုတ် ပမာဏ၊

(၄) မျိုးစေ့အရည်အသွေး၊

(၅) သုံးစွဲရန်အညွှန်းစာ၊

(၆) သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့်ရက်စွဲ၊

(၇) လိုင်စင်အမှတ်နှင့်ရက်စွဲ၊

(၈) မျိုးစေ့အရည်အသွေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အာမခံကြောင်းဖော်ပြချက်၊

(၉) အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီက အခါအားလျော်စွာသတ်မှတ်သည့် အခြားအချက် အလက်များ။

၁၉။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးမှုခံယူပြီးသော မျိုးစေ့ကိုသာ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရမည်။

၂၀။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် လိုင်စင်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လိုပါက လိုင်စင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် လိုင်စင်သက်တမ်း မကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မျိုးစေ့ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၂၁။ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသည် -

(က) ပုဒ်မ ၂၀ အရ လျှောက်ထားချက်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး လိုင်စင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ လိုင်စင်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ခွင့်ပြုပါက သတ်မှတ်ထားသည့် သက်တမ်း တိုးမြှင့်ခပေးသွင်းစေပြီး လိုင်စင်သက်တမ်းတိုးမြှင့် ပေးရမည်။

အခန်း (၈)

စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၂၂။ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၁၈ ပါ အချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်သော လိုင်စင်ရရှိသူအား အောက်ပါစီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက် ပို၍ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည် -

(က) ခွင့်ပြုထားသော မျိုးစေ့လုပ်ငန်းကို ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(ခ) ဒဏ်ကြေးငွေပေးဆောင်စေ၍ လိုအပ်ချက်များကို ပြုပြင်စေပြီး သက်ဆိုင်ရာမျိုးစေ့ လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဂ) လိုင်စင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့ခြင်း၊

(ဃ) လိုင်စင်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း (၉)

အယူခံခြင်း

၂၃။ (က) မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီက ပုဒ်မ ၂၂ အရ ချမှတ်သည့်အမိန့် သို့မဟုတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း၃၀ အတွင်း သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီအမျိုးသား မျိုးစေ့ကော်မတီထံ အယူခံနိုင်သည်။

(ခ) အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် ပုဒ်မခွဲ(က)အရအယူခံခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မျိုးစေ့ ကျွမ်းကျင်မှု ဆိုင်ရာကော်မတီက ချမှတ်သည့်အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း သို့မဟုတ်ပြင်ဆင်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ ချမှတ်သော အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

အခန်း (၁၀)

တားမြစ်ချက်များ

၂၄။ မည်သူမျှ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးထားခြင်းမရှိသော အပင်မျိုးသစ်ကို စီးပွားရေး အလို့ငှာထုတ်လုပ်ခြင်း မပြုရ။

၂၅။ မည်သူမျှလိုင်စင်မရှိဘဲ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုရ။

၂၆။ လိုင်စင်ရရှိသူ မည်သူမျှ မျိုးစေ့အရည်အသွေး အာမခံချက်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသော မျိုးစေ့ကို သော်လည်းကောင်း၊ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှု ခံယူခြင်းမပြုရသေးသော မျိုးစေ့ကိုသော် လည်းကောင်း ဖြန့်ဖြူးခြင်း မပြုရ။

၂၇။ မည်သူမျှ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မရှိဘဲ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းကို ဖွင့်လှစ်ခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၁၁)

ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်များ

၂၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၄၊ ၂၅ သို့မဟုတ် ၂၆ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်းပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ခြောက်လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်နှစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော သက်သေခံ ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရမည်။

၂၉။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၇ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ခြောက်လထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် တစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော သက်သေခံပစ္စည်းများ ကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရမည်။

၃၀။ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသည် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းသော မျိုးစေ့နှင့် ထုပ်ပိုး ပစ္စည်းများ ကိုလည်းကောင်း၊ မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းသုံးပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း စီမံခန့်ခွဲရန် မြန်မာ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရမည်။

အခန်း (၁၂)

အထွေထွေ

၃၁။ အောက်ပါအချက်များသည် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ -

(က) တောင်သူလယ်သမားတစ်ဦးဦးက မိမိထုတ်လုပ်သည့် မျိုးစေ့ကိုအခြား တောင်သူလယ်သမား အား ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း၊

(ခ) မျိုးပွားခြင်းမဟုတ်ဘဲ အသီး၊ အပွင့်၊ အပင်နှင့်အပင်၏အစိတ်အပိုင်းတို့ကို ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချခြင်း။

၃၂။ ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိဌာန၊လုပ်ငန်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသော တောင်သူ လယ်သမားနှင့် မျိုးစေ့ သုတေသနပြုလုပ်သူတို့သည် ဤဥပဒေအရ လိုင်စင်ရယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

၃၃။ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီသည် ဝန်ကြီးဌာန၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ခ၊ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ၊ လိုင်စင်ခ၊ လိုင်စင်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခနှင့် အခြားအခကြေးငွေ တို့ကိုသတ်မှတ် ရမည်။

၃၄။ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီသည် မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် ဤဥပဒေအရ လိုင်စင် လျှောက်ထားခြင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေပေးဆောင်ခြင်းမှ အမျိုးသားမျိုးစေ့ ကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုအားကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၅။ ဤဥပဒေအာဏာတည်သည့်နေ့တွင် မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း ဖွင့်လှစ်နေသူသည် ယင်းစစ်ဆေးခန်းဆက်လက်ဖွင့်လှစ်လိုပါက မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မျိုးစေ့လုပ်ငန်း တစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်နေသူသည် ယင်းလုပ်ငန်းဆက်လက်လုပ်ကိုင်လိုပါက လိုင်စင်ကိုလည်းကောင်း ဤဥပဒေ အာဏာ တည်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဤဥပဒေပါသက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့် အညီလျှောက်ထားရမည်။

၃၆။ ဤဥပဒေအရ စွဲဆိုသော ပြစ်မှုတွင် မျိုးစေ့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာသည် ယင်းပြစ်မှုအတွက် အပြီးသတ် သက်သေခံ ချက်ဖြစ်စေရမည်။

၃၇။ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းခံရသော အပင်မျိုးသစ်ကို ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းလိုသူ သည်ပါမစ် သို့မဟုတ် လိုင်စင်ရရှိရန် ပါမစ် သို့မဟုတ် လိုင်စင်ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသို့လျှောက်ထားရာတွင် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ကို လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ပူးတွဲ၍ တင်ပြရမည်။ ယင်းဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသည် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်တင်ပြနိုင်သူကိုသာ ပါမစ် သို့မဟုတ် လိုင်စင် ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၃၈။ မျိုးစေ့ကို ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်း ပြုလုပ်လိုသူသည် -

(က) ထောက်ခံချက်ရရှိရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ပါမစ် သို့မဟုတ် လိုင်စင်ရရှိရန် ပါမစ် သို့မဟုတ် လိုင်စင် ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသို့ လျှောက်ထားရာတွင် မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီ၏ ထောက်ခံချက်ကို လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ပူးတွဲ၍ တင်ပြရမည်။ ယင်းဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသည် အဆိုပါ ထောက်ခံချက်တင်ပြနိုင်သူကိုသာ ပါမစ် သို့မဟုတ် လိုင်စင် ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၃၉။ (က) အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာနက ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီရုံးလုပ်ငန်းများကို မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းက ဆောင်ရွက် ရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ ၇ အရ ဖွဲ့စည်းသော လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ လုပ်ငန်းက ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၀။ ဤဥပဒေပါပြစ်မှုကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၄၁။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုသော ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သက်သေခံပစ္စည်းကို တရားရုံးရှေ့သို့တင်ပို့ရန် လွယ်ကူခြင်းမရှိပါက ယင်းသက်သေခံပစ္စည်းကို တရားရုံးရှေ့သို့ တင်ပို့ခြင်းမရှိဘဲ မည်ကဲ့သို့ ထိန်းသိမ်း ထားကြောင်းကို အစီရင်ခံစာ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အခြားစာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများဖြင့် တင်ပြနိုင်သည်။ ယင်းသို့ တင်ပြခြင်းကို တရားရုံးရှေ့သို့ သက်သေခံပစ္စည်းတင်ပြဘိ သကဲ့သို့မှတ်ယူကာ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၄၂။ အစိုးရဝန်ထမ်း မဟုတ်သော အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့် မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များသည် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသော ချီးမြှင့်ငွေကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၄၃။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သောနည်းဥပဒေများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လိုအပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက် များကိုလည်းကောင်း ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီနှင့် မျိုးစေ့ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကော်မတီတို့သည် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ပုံ) သန်းရွှေ

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ